

IX. Český jazyk – literatura

(pátek 6. 11. 2020)

Doufám, že jste si pěkně užili Jaroslava Haška a Švejka. Viděli jste sami, jak je odlišný přístup k válce v naší a světové próze. Díky tomuto přístupu se zřejmě Švejk tolik proslavil po celém světě. Je to takové typické pro český národ, když je v nějakém problému, dělá si z toho legraci.

Samozřejmě bylo u nás i mnoho vážnějších textů, prozaických i básnických.

1) Přečtěte si báseň Voják v poli na s. 9 (nová čítanka) – projděte si otázky pod textem a ústně je zodpovězte. (zopakujte si při tom pojmy – verš, sloka (strofa), epika, lyrika)

2) V poezii budeme ještě pokračovat tzv. proletářskou poezií. Přečtěte si úvodní text na straně 20.

3) Zapište si do sešitu:

Proletářská poezie

- proletariát = dělníci

- poezie proti vykořisťování dělníků, burcuje k vylepšení podmínek dělníků - snaha o revoluci (změna kapitalistické společnosti na socialistickou)

Jiří Wolker (1900 – 1924)

- nejprve básně o obyčejných věcech (např. Poštovní schránka), později tzv. sociální balady (tragické epické básně o bídě, utrpení, sociální nespravedlnosti) – sbírka Těžká hodina

- zemřel velmi mladý na tuberkulózu (nemoc chudých), dodnes festival poezie Wolkerův Prostějov

4) Přečtěte si báseň Balada o snu – uvědomte si, že narozdíl od předchozí básně lze děj převyprávět, je tedy epická (tamta byla lyrická).

Je potřeba, abyste znali pojem balada (v zápise zvýrazněno).

5) Ještě si můžete přečíst Wolkerův epitaf (nápis na hrob v učebnici Lit. výchovy) na straně 45 nahoře a na straně 92-93 (v LV) báseň U rentgenu – v ní je poznat okouzlení tímto zázračným přístrojem, ale zároveň jsou tam pocity vykořisťovaného dělníka, který má tuberkulózu.